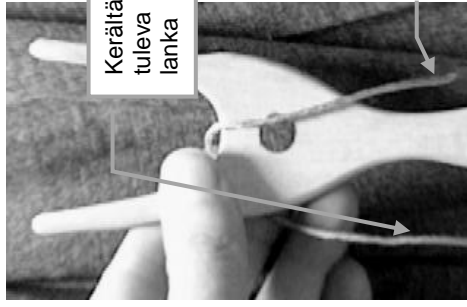

Haarukkanyörin perusohje

Nyörin aloittaminen

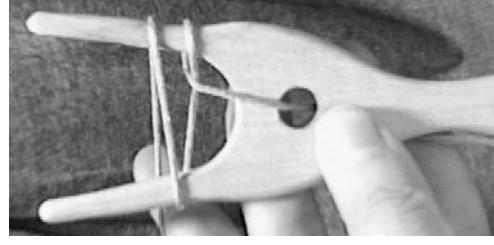

1. Ota langan pää ja nosta se haarukan yli takaa eteen.
2. Kiepauta lanka haarukan oikean piikin yli niin, että langan pää tulee eteen päällimmäisenä.
3. "Häntää" pitäisi olla noin 20 cm. Jos haarukassasi on reikä, pujota häntä reiästä. Jos reikää ei ole, pidä vain lankaa haarukan edessä niin, että häntä roikkuu alas.

Ota nyt kerältä tuleva lanka käteesi, häntää ei tarvita enää; se jää syntyvän nyörin alkupäähän.

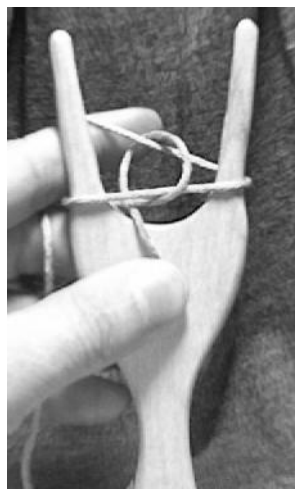
Kierrä kerältä tuleva lanka haarukan takana vasemmalle, sitten vasemman piikin eteen, haarukan editse oikealle ja oikean piikin ympäri. Lanka on nyt kiertänyt täyden kierroksen haarukan ympäri.

Huom! Perusnyörissä lanka ei (aloitusta lukuunottamatta) koskaan kulje haarukan piikkien välistä poikittain.

Tämä on haarukkanyörin perusasento: vasemmalla yksi lanka, oikealla alempi lanka ja ylempi lanka. Tästä eteenpäin nyöriä tehdään koko ajan samalla tavalla, mutta alussa se voi aloituksen löysyyden takia tuntua vähän vaikeammalta.

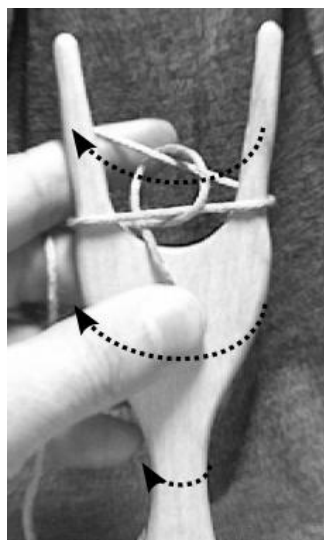
Nyörin punominen

1. Vedä alempaa oikealla olevista lenkeistä varovaisesti ulospäin, kunnes se on vähän pidempi kuin haarukan piikki.
Tärkeää: vedä lenkkiä suoraan ulos, kunnes se on sopivan pituinen.
2. Nosta lenkki haarukan piikin yli.
3. Lopuksi vedä kerältä tulevasta langasta niin, että keskelle nostettu lenkki on enää pari senttiä pitkä.
Tärkeää: älä kiristä liikaa, keskelle nostetun lenkin pitää jäädä reilusti löysäksi tässä vaiheessa.

Käännä haarukkaa pystysuunnassa puoli kierosta myötäpäivään niin, että oikea piikki kiertää lähinnä sinua oikealta vasemmalle.

Samalla kun haarukka kääntyy, kerältä tuleva lanka kiertyy takakautta vasemmalta oikealle siirtyvän piikin ympäri.

Lopputuloksena on jälleen asento, jossa oikealla puolella on kaksi lankaa piikin ympärillä ja vasemmalla yksi.

Nyt tehdään jälleen sama liikesarja kuin äskenkin varsinaisesta aloitusasennosta: **vedä ulos, nosta yli, kiristä vähän.**

Kun nyt vedät lenkkiä ulos, huomaat, että keskellä oleva löysä lenkki kiristyy kireäksi. Tämän vuoksi se pitää jättää löysäksi nostovaiheen jälkeen; seuraavan lenkin nostaminen ei onnistu, jos keskikohta on ihan tiukka.

Aloitusvaiheessa saattaa keskiosa löystyä noston jälkeen takaisin hännän jousaessa. Jonkin verran auttaa, jos häntää pitää paikallaan; siksi peukaloni on kuvissa reiän päällä.

Käännä haarukkaa taas puoli kierrosta, jotta pääset uudelleen perusasentoon. Kerältä juokseva lanka kiertyy taas oikealle siirtyvän piikin ympärille.

Kolmannen noston kohdalla alkaa nyöri jo muotoutua, tästä eteenpäin se käyttäytyy koko ajan samalla tavalla.

Nyörin kireys/löysyys määräytyy vaiheessa, jossa alemmaa lenkkiä aletaan vetää ulospäin nostamista varten. Mikäli lankasi ei tahdo juosta kiristysvaiheessa, vedit lenkura liian pitkälle ja keskiosa eli itse nyöri juntaantui kiinni. Mitä tahmeampi lanka, sen löysemmälle se pitää jättää keskellä; jos taas käyttää jotain hyvin liukasta lankaa kuten silkkiä tai viskoosia, täytyy kiskaista vähän ylimääräistä, koska lanka liukuu takaisinpäin kiristyksen jälkeen.

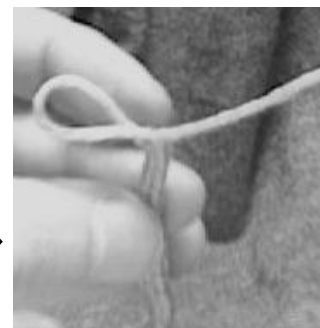
Jatka tästä eteenpäin koko ajan samalla tavalla:

Lenkin veto sivulle, lenkki piikin yli, kiristys lankaa vetämällä, haarukan kääntö.

Nyörin päättely

1. Katkaise lanka noin 15 cm haarukasta.
2. Nosta oikeanpuoleinen silmukka aivan tavallisesti, mutta sitten **vedä langan pää läpi silmukasta**.

3. Vedä langasta, kunnes lenkki kiristyy kokonaan ja jäljelle jää vain vasemmassa piikissä oleva lenkki.
4. Nosta työ varovaisesti pois haarukasta. *Älä vedä langasta.*
5. Pujota langan pää jäljellä olevasta lenkistä läpi ja nyt vedä langan päästä, kunnes lenkki häviää. Nyöri on nyt päätelty purkautumattomasti.
6. Voit viimeistellä nyörin pujottamalla aloitus- ja lopetuslangan päät tylpällä neulalla nyörin sisään.

Vinkkejä

Langan valinta:

Parhaiten haarukkanyörissä toimivat tiukkakierteiset ja sileät langat kuten virkkauslanka ja helmilanka. Kun perustekniikka, erityisesti nyörin kireys, on tuttu, voi käyttää melkein mitä vain lankaa, joka kestää pientä vetoa. Mitä karkeampi lanka, sen löysemmälle keskilenkki pitää jättää. Huom! Langan jatkaminen keskellä nyöriä on hankalaa, joten kannattaa aloittaa tarpeeksi pitkällä langalla.

Langan kulutus:

Lankaa menee suunnilleen suhteessa 1:10, esimerkiksi 25 metrin helmilankavyyhdestä saa 2,5-2,8 metriä nyöriä. Lyhyemmässä nyörissä häntiin menee suhteessa vähän enemmän lankaa, joten 5 metrin langasta saa noin 50 cm nyöriä.

Vaihtelua haarukkanyöriin

Helmet: Haarukkanyöriin voi koristella helmin. Helmet pujotetaan lankaan *ennen* nyörinteon alkamista (samoin kuin esim. helmivirkkauksessa) ja sitten helmi nostetaan lenkkiin halutuun välimatkoin. Pyöreät ja soikeat helmet toimivat parhaiten, koska niissä ei ole teräviä reunoja ja ne liukuvat siten paremmin langassa.

Kirjoja ja muuta lisätietoa

Fuller, Elaine (ill. by Sorrel Smith): **Lucet Braiding. Variations on a Renaissance Cord.** 1998. Lacis Publications.

Goodnow, Kendra & Hillinger, Albert C: **Lucette Cord Made Easy.**

Ledrich, Margaret A: **The Lucet - History, Techniques, and Uses for the Cord.** Rouge Lucet.

Phelps, Daniel (ill. by E.C. "Stan" Field): **The Lucette Book.** 2004. Peacock publications.

Rytka, Ziggy: **Advanced Luceting. The Ziggy-Stitch Technique.** 1999. Z. Rytka.

Nettideo "How to Make a Lucet Cord": <<http://www.youtube.com/watch?v=3y5K7FiT2Og>>

Tämä video opettaa tavan tehdä nyöriä "pikavauhtia" niin, että kerältä juoksevaa lankaa pidetään oikeassa kädessä. Myös näppärä pika-aloitus!

Helminyöristä tulee erilaista riippuen siitä, käyttääkö pieniä siemenhelmiä vai "ylikokoisia" isoja helmiä, samoin helmien välistys ja se, miten helmet pujottaa lenkkiin, vaikuttavat lopputulokseen.

Koristelanka nyöriin: Nyörin väliin voi tekovaiheessa pujottaa esimerkiksi silkki- tai hopeanauhan tai myös erillisen langan, johon on pujotettu helmiä. Helpointa on aloittaa niin, että koristelanka tuodaan poikittain haarukan yli takaa eteen, sitten tehdään pari kerrosta haarukkanyöriä ja nostetaan koristelanka haarukan yli edestä taakse ja tehdään taas pari kerrosta nyöriä, jolloin nyörin päälle tulee koristelangasta juoksu koristelangasta. Lisälangan voi myös upottaa nyörin sisään, sitä joutuu vain nostelemaan puolelta toiselle paljon useammin.

Kaksivärinen nyöri: Nyörikirjoissa (ks. alla) on enemmänkin ohjeita, mutta voit kokeilla esimerkiksi aloittaa kahdella langalla yhtäaikaan (kuin ne olisivat yksi lanka) ja sitten tehdä yhden kierroksen (=molemmat piikit) yhdellä langalla ja seuraavan kierroksen toisella langalla, jolloin saa poikkiraidallisen nyöriin. Samanpaksuiset ja -tyyppiset langat toimivat tietysti parhaiten!